

Tabela. Przegląd zmian w ustawie o VAT na 2021/2022 r. – zestawienie

Lp.	Czego dotyczy zmiana	Na czym polega zmiana
1	2	3
od 28 grudnia 2021 r.		
1.	Termin zapłaty VAT od wewnątrzspółnotowego nabycia paliwa	Przesunięto termin zapłaty VAT od nabycia wewnątrzspółnotowego paliwa, gdy przed jego upływem nie zostanie wystawiona faktura.
od 1 stycznia 2022 r.		
2.	Dokumentowanie sprzedaży TAX FREE	Zmieniono zasady dokumentowania sprzedaży na rzecz podróżnych, zastępując papierowy dokument dostawy elektronicznym. Wprowadzono także drobne uproszczenia związane ze zwrotem VAT oraz zmieniono warunki stosowania stawki 0%.
3.	E-faktury ustrukturyzowane	Wprowadzono możliwość wystawiania e-faktur ustrukturyzowanych za pomocą Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF).
4.	Zapłata z rachunku VAT	Umożliwiono regulowanie składek KRUS środkami z rachunku VAT.
5.	Nowa struktura JPK_V7	Od rozliczenia za styczeń 2022 r. wprowadzono nową wersję JPK_V7 (wersja 2), w związku z określeniem m.in. nowych kodów czy terminów zwrotu VAT.
6.	Korekta JPK_V7	Zrezygnowano z obowiązku składania tzw. czynnego żalu w przypadku złożenia korekty części ewidencyjnej JPK_V7.
7.	Uproszczenia w fakturowaniu	Zniesiono obowiązek podawania słowa „DUPLIKAT” na duplikacie faktury oraz ceny jednostkowej na fakturze zaliczkowej.
8.	Terminy wystawiania faktur	Wydłużono z 30 do 60 dni termin wystawiania faktur przed dokonaniem dostawy towarów lub świadczenia usług albo otrzymaniem zaliczki.
9.	Faktury korygujące	Określono specjalne zasady rozliczania ustrukturyzowanych faktur korygujących. Ponadto zrezygnowano z obowiązku podawania w treści faktur korygujących: wyrazów „FAKTURA KORYGUJĄCA” albo „KOREKTA”, przyczyny korekty, daty dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi, lub daty otrzymania zaliczki.
10.	Prawo do rozliczeń kwartalnych	Umożliwiono prawo do rozliczeń kwartalnych dla podatników, którzy nie mają statusu małego podatnika, ale płacą CIT ustalony według ryczaftu, tzw. estoński CIT.
11.	Utrata prawa do rozliczeń kwartalnych	Poszerzono katalog przypadków, gdy podatnik utraci prawo do rozliczeń kwartalnych, mimo że posiada status małego podatnika lub rozlicza estoński CIT.
12.	Zwrot VAT u podatników, którzy są zobowiązani zapewnić płatności przy użyciu instrumentów płatniczych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzono możliwość wnioskowania o zwrot nadwyżki VAT na rachunek bankowy w terminie 15 dni przez podatników, którzy zapewnili możliwość dokonywania płatności przy użyciu instrumentów płatniczych. 2. Pozbawiono prawa do zwrotu VAT w terminie 25 dni podatników, którzy wbrew obowiązkowi nie zapewnili możliwości dokonywania płatności przy użyciu instrumentów płatniczych.
13.	Zwrot VAT dla podatników dokumentujących obrót fakturami ustrukturyzowanymi	Umożliwiono podatnikom dokumentującym obrót fakturami ustrukturyzowanymi wnioskowanie o zwrot VAT w terminie 40 dni.
14.	Przeniesienie z mocy prawa prawa własności towarów w zamian za odszkodowanie	Ustalono specjalny termin powstania obowiązku podatkowego dla przeniesienia z mocy prawa prawa własności towarów w zamian za odszkodowanie.
15.	Usługi finansowe zwolnione z VAT	Wprowadzono możliwość rezygnacji ze zwolnienia z VAT dla usług finansowych, gdy są świadczone na rzecz podatników.
16.	Zmiana stawek VAT i CN	W przepisach VAT, które powołują kody CN, wprowadzono zmiany w związku z opublikowaniem nowego CN na 2022 r. Ponadto czasowo obniżono stawkę VAT na energię i gaz.

1	2	3
17.	Zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania na kasie fiskalnej	Określono zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania na kasie fiskalnej na lata 2022–2023. W porównaniu do zwolnień z 2021 r. ograniczono możliwość korzystania z prawa do zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania dla kolejnej branży.
18.	Nabycie sprawdzające	Wprowadzono możliwość dokonywania przez organy podatkowe nabycia sprawdzającego, aby skontrolować, czy podatnik wywiązuje się z obowiązku ewidencjonowania na kasie i wydawania paragonów.
19.	Znikający podatnik	Wprowadzono możliwość informowania podatnika przez Szefa KAS, że jego kontrahent lub kontrahent występujący w łańcuchu dostaw może być nieuczciwym podatnikiem, tzw. znikającym podatnikiem.
od 1 lipca 2022 r.		
20.	Połączenie kasy online z terminalem	Wprowadzono obowiązek zapewnienia przez podatnika współpracy kasy online z terminalem płatniczym.
21.	Grupa VAT	Wprowadzono nową kategorię podatników, czyli grupę VAT. Podmioty tworzące taką grupę będą mogły wspólnie rozliczać VAT jako jeden podatnik.

Zmiany od 28 grudnia 2021 r. – omówienie

+ 1. Zmiana terminu zapłaty VAT od nabycia wewnątrzspółnotowego paliwa

PRZED ZMIANĄ » W przypadku wewnątrzspółnotowego nabycia paliw wymienionych w art. 103 ust. 5aa ustawy o VAT podatnik jest obowiązany, bez wezwania naczelnika urzędu skarbowego, do obliczania i wpłacania kwot VAT na rachunek urzędu skarbowego właściwego w zakresie wpłat podatku akcyzowego:

- 1) w terminie 5 dni od dnia, w którym towary te zostały wprowadzone do określonego we właściwym zezwoleniu miejsca odbioru wyrobów akcyzowych – jeżeli towary są nabywane wewnątrzspółnotowo w rozumieniu przepisów ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym przez zarejestrowanego odbiorcę z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy zgodnie z przepisami o podatku akcyzowym;
- 2) w terminie 5 dni od dnia wprowadzenia tych towarów z terytorium państwa członkowskiego innego niż terytorium kraju do składu podatkowego;
- 3) z chwilą przemieszczenia tych towarów na terytorium kraju – jeżeli towary są przemieszczane poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy zgodnie z przepisami o podatku akcyzowym; na podstawie art. 103 ust. 5b ustawy o VAT obliczenie i wpłacenie kwoty podatku może nastąpić w terminie 5 dni od otrzymania towarów na terytorium kraju, jeżeli podatnik, najpóźniej na 3 dni robocze przed przemieszczeniem towarów na terytorium kraju, złoży do naczelnika urzędu skarbowego właściwego w sprawie rozliczania podatku akcyzowego zgłoszenie o planowanym nabyciu wewnątrzspółnotowym.

PO ZMIANIE » Od 28 grudnia 2021 r. wprowadzono wyjątek od wskazanych terminów płatności. Jeżeli wskazany wyżej termin zapłaty VAT przypada na dzień wcześniejszy niż dzień wystawienia faktury przez podatnika podatku od wartości dodanej, dokumentującej dokonanie dostawy towarów będących przedmiotem wewnątrzspółnotowego nabycia, termin ten upływa w dniu następującym po dniu wystawienia tej faktury, nie później jednak niż 16 dnia miesiąca następującego po miesiącu dokonania dostawy towarów będących przedmiotem wewnątrzspółnotowego nabycia. Oznacza to, że termin zapłaty VAT nie może zasadniczo przypadać przed dniem wystawienia faktury. Terminu zapłaty nie można jednak przesunąć w nieskończoność. Gdy dostawca nie wystawi faktury, VAT trzeba będzie zapłacić najpóźniej 16 dnia miesiąca następującego po miesiącu dokonania dostawy towarów będących przedmiotem wewnątrzspółnotowego nabycia.

Przedstawione zasady mają zastosowanie również wtedy, gdy podatek jest pobierany przez płatnika.

W okresie od 28 grudnia 2021 r. do 12 lutego 2023 r. zastosujemy je także do przypadku wskazanego w art. 103 ust. 5b ustawy o VAT, który przesunął termin płatności, gdy nabywane są wyroby akcyzowe poza procedurą zawieszenia akcyzy, a podatnik zgłosił nabycie do naczelnika US w wyznaczonym terminie. Wtedy termin płatności tam wskazany (5 dni od otrzymania towarów na terytorium kraju) zostanie przesunięty na dzień następujący po wystawieniu faktury

– w przypadku gdy faktura zostanie wystawiona już po upływie terminu płatności. Najpóźniej VAT trzeba będzie zapłacić 16 dnia miesiąca następującego po miesiącu dokonania dostawy towarów będących przedmiotem wewnątrzwspólnotowego nabycia (art. 18 ustawy zmieniającej). Regulacja ta będzie miała zastosowanie tylko przejściowo, ponieważ z dniem 13 lutego 2023 r. art. 103 ust. 5b ustawy o VAT zostanie uchylony.

KOMENTARZ » **Zmianę należy ocenić pozytywnie. Podatnicy, którzy nie otrzymają faktury, nie muszą szacować kwoty VAT do zapłaty. Należy jednak pamiętać, że przesuwanie terminu zapłaty VAT nie może nastąpić w nieskończoność.**

PODSTAWA PRAWNA

- art. 103 ust. 5ac, 5c ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 685; ost.zm. Dz.U. z 2021 r. poz. 2427
- art. 18, art. 19 pkt 1 ustawy z 9 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2021 r. poz. 2427

Zmiany od 1 stycznia 2022 r. – omówienie

+/- 2. Sprzedaż na rzecz podróżnych TAX FREE

PRZED ZMIANĄ » Do końca 2021 r. podróżny mógł uzyskać zwrot VAT w przypadku zakupu towarów u sprzedawców, którzy:

- 1) byli zarejestrowani jako podatnicy podatku VAT oraz
- 2) prowadzili ewidencję sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących, oraz
- 3) zawarli umowy w sprawie zwrotu podatku przynajmniej z jednym z podmiotów prowadzącym działalność w zakresie dokonywania zwrotów.

Podróżni to osoby fizyczne niemające stałego miejsca zamieszkania na terytorium UE, które wywożą zakupiony towar w bagażu osobistym poza UE.

Uprawniony sprzedawca wystawiał podróżnemu papierowy dokument dostawy, na którym urząd celno-skarbowy potwierdzał stemplem zaopatrzone w numerator wywóz towarów. Do dokumentu musiał być przymocowany wystawiony przez sprzedawcę paragon z kasy rejestrującej.

Natomiast sprzedawca mógł opodatkować sprzedaż na rzecz podróżnych stawką 0%, gdy zostały spełnione warunki określone w art. 129 ustawy o VAT. Jednym z nich było otrzymanie z powrotem, przed upływem terminu do złożenia deklaracji za dany okres rozliczeniowy, dokumentu wystawionego podróżnemu zawierającego potwierdzenie wywozu tych towarów poza terytorium Unii Europejskiej (dokument ze stemplem urzędu celnego).

PO ZMIANIE » Od 2022 r. mechanizm dokonywania sprzedaży na rzecz podróżnych nie uległ zmianie. Nadal sprzedawca może opodatkować stawką 0% tę sprzedaż, a podróżnemu przysługuje zwrot zapłaconego VAT. Zmienne natomiast zostały zasady dokumentowania tej sprzedaży. Wprowadzono także drobne uproszczenia związane ze zwrotem VAT. Nowe zasady nie mają zastosowania do dostawy towarów podróżnym dokonanej przed 1 stycznia 2022 r. i zwrotu VAT podróżnym od tej dostawy. Do takich dostaw stosujemy dotychczasowe zasady.

1. Sprzedawcy, u których zakupy uprawniają do zwrotu VAT

W 2022 r. zwrot przysługuje w przypadku zakupu towarów u sprzedawcy, który musi:

- 1) być zarejestrowany jako podatnik VAT oraz
- 2) prowadzić ewidencję sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących, z tym że od 2022 r. musi to być kasa online, oraz
- 3) zawrzeć umowę w sprawie zwrotu podatku przynajmniej z jednym z podmiotów uprawnionych do dokonywania zwrotu,
- 4) korzystać z systemu TAX FREE.

Ten czwarty warunek jest nowy. Wymaga od sprzedawcy dokonania rejestracji na Platformie Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych (PUESC). Tylko wtedy sprzedawca może korzystać z systemu TAX FREE, który służy m.in. do wystawiania podróżnemu dokumentu dostawy. W związku z wprowadzeniem obowiązku rejestracji na PUESC podatnik, który chce być sprzedawcą w systemie TAX FREE, nie musi już o tym zawiadamiać naczelnika urzędu skarbowego. Obowiązek ten został zniesiony.